

JUNIOR ACHIEVEMENT LATVIA (JA LATVIA) KARJERAS IZVĒLES PROGRAMMAS ĒNU DIENA IETEIKUMI MĀCĪBU SATURA PLĀNOŠANAI

Programmas mērķis: jauniešis – nākotnes darba ņēmējs vai darba devējs, kurš pieņem pārdomātus, apzinātus un informētus lēmumus par savas karjeras izvēli, plānošanu un vadību, ir motivēts profesionālajai pilnveidei, panākumiem un aktīvai iesaistei sabiedrības labklājības veicināšanā.

Programmas uzdevumi:

1. Attīstīt individuālās karjeras plānošanas un vadības prasmes: veicināt skolēnu spēju apzināt savas stiprās puses, intereses, vērtības un noteikt profesionālos mērķus.
2. Paplašināt redzesloku un izpratni par profesijām un karjeras iespējām: sniegt skolēniem plašāku izpratni par dažādām profesijām, to specifiku un prasmēm, kas nepieciešamas veiksmīgai profesionālajai darbībai un attīstībai.
3. Sagatavot skolēnus darba tirgum: iepazīstināt ar dažādu profesiju un nozaru prasībām, lai palīdzētu viņiem attīstīt nepieciešamās kompetences un zināšanas, lai veiksmīgi iekļautos darba tirgū.
4. Nodrošināt praktisku pieredzi darba vidē: sniegt iespēju tiešā mijiedarbībā ar profesionāļiem izprast darba vidi, ikdienas pienākumus un prasības konkrētajā nozarē un/vai profesijā.
5. Demonstrēt saistību starp izglītību un karjeru: praktiski demonstrēt, kā zināšanas un prasmes tiek izmantotas profesionālajā vidē, veicinot motivāciju mācīties un pilnveidoties mūža garumā.
6. Veicināt profesionālo izaugsmi un motivāciju: ledvesmot skolēnus uzdrīkstēties, izvirzīt augstus profesionālos mērķus un tiekties uz izciliem sasniegumiem.
7. Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, uzņēmumiem, iestādēm, organizācijām un sabiedrību: veidot ciešāku saikni starp skolu, darba devējiem un sabiedrību, veicinot jauniešu veiksmīgu integrāciju darba tirgū un sabiedrībā.

Ilgums (m.st.)	Tēma	Satura izklāsts	Sasniedzamie rezultāti caurviju prasmēs	Darba lapas u.c. materiāli skolēniem
2-4 m.st.	Sagatavošanās Ēnu dienai	• Uzzina, kas ir Ēnu diena un tās norise, izprot tās nozīmi un iespējas karjeras izziņāšanā. • Reģistrējas enudiena.lv, izveido skolēna profilu. • Izvēlas sev interesējošās darbības jomas, pētot un salīdzinot dažādas profesijas un nozares. • Veic karjeras interešu novērtējumu, apzinoties savas stiprās puses un intereses. • Izpēta vakancu piedāvājumu, izvēlas interesējošās vakances un analizē to aprakstus.	• Pašvadīta mācīšanās –izvirza mērķus, plāno savu darbību, izvērtē paveikto un pielāgo stratēģijas atbilstoši sniedzamajiem rezultātiem. • Digitālā pratība –efektīvi izmanto digitālās tehnoloģijas reģistrācijai, informācijas iegūšanai un saziņai ar Ēnu devējiem. • Kritiskā domāšana un problēmrisināšana - analizē pieejamo informāciju par vakancēm, izvērtē alternatīvas un pieņem pamatotus lēmumus.	• Sagatavošanās Ēnu dienai – 2.-6. klase • Ēnu devēja izpēte – 7.-12. klase • Sagatavošanās Ēnu dienai – 7.-12. klase • Empātijas karte - 9.-12. klase

		- Uzraksta motivācijas vēstuli, ievērojot strukturētās rakstīšanas un argumentācijas principus. - Piesakās vakancēm, izmantojot profesionālās komunikācijas pamatprincipus. - Veic Ēnu devēja izpēti, izzinot uzņēmuma darbību, nozari un sagatavojot mērķtiecīgus intervijas jautājumus.	Sadarbība – sadarbojas ar vienaudžiem un skolotājiem, apmainās ar informāciju un saņem atgriezenisko saiti motivācijas vēstules pilnveidei.	
--	--	---	---	--

Sasniedzaie rezultāti mācību jomās:

Valodu joma:

- Skaidri un loģiski formulē domas rakstiski, pielāgo rakstu darba saturu, uzbūvi, formu un stilu, arī e-saziņā, izvēlas piemērotu formālajai saziņai un veido efektīvu argumentāciju.
- Raksta patstāvīgi motivācijas vēstuli un CV, aizpildot nepieciešamo profila informāciju un piesakoties vakancēm.
- Apkopo informāciju no tematiski saistītiem avotiem atbilstoši mērķim. Nošķir nepieciešamo no liekā, svarīgo no mazsvarīgā, vērtē informācijas ticamību. Sakārto to noteiktā secībā vai veidā, veicot Ēnu devēja izpēti un gatavojoties intervijai.

Tehnoloģiju joma:

- Mērķtiecīgi un droši izmanto digitālās tehnoloģijas, lai apstrādātu informāciju, veidotu savu profilu un analizētu vakanču piedāvājumus.
- Izmanto e-pastu saziņai ar Ēnu devēju.

Sociālā un pilsoniskā joma:

- Analizējot savas stiprās puses un attīstības jomas, prognozē sev nākotnē piemērotas darbības jomas, lai izvēlētos vakances, kurām pieteikties.

4-6 st. (6-9 m.st.)	Ēnu diena	4-6 stundas pavadā Ēnu devēja darba vietā, aktīvi vēro un klausās, veic mērķtiecīgus pierakstus, izceļot būtiskākos aspektus par darba vidi un ikdienas uzdevumiem. - Intervē Ēnu devēju, uzdodot sagatavotus un papildinošus jautājumus. - Iesaistās darba vietas aktivitātēs, ja tas ir iespējams, praktiski izmēģina atbilstošus uzdevumus.	- Kritiskā domāšana un problēmrisināšana – skolēns uzdod precizējošus jautājumus, izprot un izvērtē darba procesus. - Jaunrade un uzņēmējspēja – skolēns pamana jaunas iespējas, vērtē savas intereses un iespējamo karjeras virzienu. - Sadarbība – skolēns veido veiksmīgu komunikāciju ar Ēnu devēju un citiem dalībniekiem. - Pilsoniskā līdzdalība – skolēns izprot uzņēmējdarbības vidi un savu iespējamo lomu sabiedrībā.	- Ēnu dienas intervija – 7.-12. klase - Ēnu dienas intervija – 2.-6. klase - Apliecinājums
------------------------	-----------	--	---	--

Sasniedzaie rezultāti mācību jomās:

Valodu joma:

- Aktīvi lieto valodu saziņā, izvēlas atbilstošu komunikācijas stilu profesionālā vidē.
- Skaidri formulē jautājumus un argumentē savus novērojumus.

Sociālā un pilsoniskā joma:

- Izprot darba tirgus procesus, novērtē savu lomu sabiedrībā un apzinās atbildību par savu karjeras attīstību.

• Spriež, kā cilvēku spējas un zināšanas rada pievienoto vērtību. Prognozē, kā izglītība var ietekmēt dzīves labklājību nākotnē.				
2-4 m.st.	Ēnu dienas izvērtējums	• Detalizēti analizē novērojumus un darba vietā gūto pieredzi. • Aizpilda Ēnu dienas atspoguļojuma veidlapu, strukturējot iegūto informāciju. • Veido pārdomātu un vizuāli pievilcīgu prezentāciju par savu Ēnu dienas pieredzi. • Piedalās klases vai skolas diskusijā par Ēnu dienas pieredzi, sniedzot ieskatu par dažādām profesijām.	• Pašvadīta mācīšanās – skolēns reflektē par savu pieredzi, izvērtē izdarīto un izvirza turpmākos mērķus. • Digitālā pratība – skolēns izmanto digitālos rīkus atskaites veidošanai un prezentācijai. • Kritiskā domāšana un problēmrisināšana – skolēns analizē pieredzi un izvērtē, vai šī karjeras joma viņam atbilst. • Jaunrade un uzņēmējspēja – skolēns interpretē pieredzi un izvirza inovatīvas idejas nākotnei.	• Ēnu dienas atspoguļojums - 2-6. klase • Ēnu dienas atspoguļojums - 7-12. klase
Sasniedzaie rezultāti mācību jomās: Valodu joma: • Skaidri formulē domas mutvārdos un rakstos, strukturē atgriezenisko saiti par novērotu un uzzināto Ēnu dienā. • Sagatavo publisku prezentāciju, attīsta prezentācijas prasmes, diskutē un salīdzina citu klasesbiedru pieredzes Ēnu dienā. Sociālā un pilsoniskā joma: • Izprot darba tirgus dažādību un pieņem informētus lēmumus par savu nākotni, balstoties uz savām stiprajām pusēm un interesēm. Tehnoloģiju joma: • Izmanto dažādus digitālos rīkus informācijas apstrādei, vizuālajai noformēšanai un efektīvai prezentēšanai.				

DARBA LAPU KOMPLEKTI LEJUPIELĀDEI (pieejami enudiena.lv sadaļā “Ēnotājiem”):

- Darba lapu komplekts 1. klase skolēniem (ja “ēno” pienākumus māsaimniecībā) pieejams lejupielādei jalatvia.lv skolotāju profilos sadaļā “Skolotājiem” -> “Kursu programmas” -> Sociālās zinības/Finanšu pratības ABC”.
- Darba lapu komplekts 2.-6. klases skolēniem
- Darba lapu komplekts 7.-12. klases skolēniem
- Empātijas karte 9.-12. klases skolēniem